

Додаток «Вінницький журналістський клуб» КАДРИ

Газета видається
з лютого 1981 року.

ЩОТИЖНЕВА ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 33 (447)

П'ятниця, 25 жовтня 1991 року.

Виходить раз
на тиждень

Ціна 2 коп.

МИНУЛОЇ СУБОТИ В ОБЛАСНОМУ ЦЕНТРІ ВІДБУВ-
СЯ ФОРУМ ІНТЕЛІГЕНЦІЇ ВІННИЧЧИННИ. АКТИВНУ
УЧАСТЬ В ЙОГО ПІДГОТОВЦІ І РОБОТІ ВЗЯЛИ ПРАЦІВ-
НИКИ НАШОГО ІНСТИТУТУ, ЗОКРЕМА, З КАФЕДРИ ІС-
ТОРІЇ І ТЕОРІЇ КУЛЬТУРИ Т. Б. БУЯЛЬСЬКА, Л. В.

ФІЛОНОВ, М. П. СТРЕЛЬБИЦЬКИЙ.

ЦІКАВИМИ ДУМКАМИ З ПРИВОДУ НЕЗАЛЕЖНОСТІ
УКРАЇНИ ПОДІЛИВСЯ НА ФОРУМІ РЕКТОР ВПІ Б. І.
МОКІН. НИЖЧЕ ДРУКУЄМО ТЕКСТ ЙОГО ПРОМОВИ З
НЕЗНАЧНИМ СКОРОЧЕННЯМ.

Б. І. МОКІН,
народний депутат України,
академік УАІН та АГНУ.

Шановні колеги, друзі,
однодумці, соратники та ін-
ші інтелігентні співвітчиз-
ники!

Сьогодні для нас з вами
немає більш важливої спра-
ви, ніж та, з приводу якої
ми зібрались у цей зал.

Трохи більше місяця за-
лишилось до 1 грудня, в
який український народ має
змогу продемонструвати
усьому світові, що його бі-
льше не задовольняє роль
наймита на власній землі.

На сьогодні з приводу
проголошення незалежності
України сказано уже багато
слів як «за», так і «проти». І
хоча висловлювань «за»
набагато більше, проблема
аргументованого обґрунту-
вання доцільності проголо-
шення незалежності України
залишається актуальною,
оскільки висловлювання
«проти», що виголошуються
деякими великими російськи-
ми демократами до Горба-
чова включно, викликають
невпевненість та збивають
спантелику багатьох людей,
котрі проживають на Украї-
ні і складають український
народ.

А тому не зайвими, на
мій погляд, будуть і ті де-
кілька аргументів на ко-
ристь проголошення неза-
лежності України, які на-
ведуть і я.

Почну з аналізу аргу-
ментації, яку так полюбляє
Михайло Сергійович Горба-
чов, та дехто і на Україні,
наприклад, депутат-корчагі-
нець від комсомолу Гонча-
ров, а саме: як право, мо-
вляв, мала Верховна Рада
УРСР проголосувати неза-
лежність України, якщо на
референдумі пізніше тому
український народ вислови-
вся за Союз?

Шановний Михайле Сер-
гійовичу, ви забуваєте, на-
водячи цей аргумент, одну
незначну, на перший погляд,
але дуже суттєву, якщо пи-
льніше придивитись, деталь
— референдум був до серп-
невої революції, а незалеж-
ність України проголошена
Верховною Радою після.

Для порівняння згадайте
той патрістичний порив, з
яким йшли в 1915 році на
війну з німцями, скажімо,
донські козаки і те масове
небажання цих же козаків
воювати з тими ж німцями
після лютневої революції
1917 року.

Ті, хто намагаються вико-
ристати результати референ-
думу сьогодні з метою ви-
знати незаконним проголо-
шення акту незалежності
України, нагадують мені
керівників автоколонни, які
вранці, прокинувшись, при-
мушують водіїв автомашин
їхати через річку по кризі,
яку вони бачили ввечері,
не зважаючи на те, що за ніч
річка скресла, і вчорашня
крига повністю знесена ген
ген у далечині.

НЕВЖЕ НАС ІСТОРІЯ НЕ НАВЧИТЬ?

Оскільки це один із най-
головніших аргументів про-
ти проголошення незалеж-
ності України Верховною
Радою, наведу ще один
контраргумент. Згадайте, які
хвилі протесту понесли по
всій країні, коли народ
оговався і зрозумів з по-
дачі Єльцина та його коман-
ди, що надзвичайний стан
оголошений гекачепістами,
як і сам цей комітет, є не-
законними.

Якщо хтось уже забув,
то погляньте у вікно та по-
дивіться на петиції коло бу-
дівки, в яких знаходяться
органи влади, що підтри-
мали гекачепістів.

А тепер скажіть мені;
— Чому народ України не
пикетує Верховну Раду в
знак протесту проти прого-
лошення нею незалежності
України?

— Чому на зустрічах з
виборцями після проголо-
шення незалежності України
народних депутатів зустрі-
чали аплодисментами?

— Чому ніхто не оголо-
шує голодування в знак
протесту проти цього рі-
шення Верховної Ради?

Відповідь на всі ці пи-
тання одна: а тому, що
народ України в основний
свій масі підтримує рішення
Верховної Ради і хоче
бути народом незалежної ні
бути когось держави.

Тепер піддамо аналізу
другий аргумент противни-
ків проголошення акту не-
залежності України, а са-
ме: в Росії, завдяки серп-
невій революції, перемог-
ла демократія, тому відо-
кремлення України від
Союзу приведе до створен-
ня на її території тоталі-
тарного прокомуністичного
заповідника. І для повної
перемоги демократії на
Україні треба їй бути разом
з Росією у політичному
союзі.

Але згадаймо історію.

В 1918 році українцям із
Слобожанщини, які були в
захопленні від петроградсь-
ких революціонерів, здалось,
що в Українській народній
республіці недостатньо сво-
боди та демократії, що її
проголошення Центральною
Радою є спробою зробити
на Україні оазис капіталі-
зму. І пішли з Харкова на
Київ загони визволителів,
під проводом популярних на
той час Примакова та
Юрія Коцюбинського.

Сьогодні, слухаючи деко-
го із народних депутатів на
Верховній Раді, я з гіркою
тою та смутком думаю,
що історія повторюється,

хоча, звичайно, з поправ-
кою на нові історичні умо-
ви.

А от у фіннів свого При-
макова не знайшлося, та й
вождю світового пролетарі-
ату не вдалось привабити
кам'янисте фінське нечор-
нозем'я, тому, незважаючи
на те, що там дійсно спо-
чатку було утворено оазис
капіталізму, була і дикта-
тура Манергейма, а згодом
вільний хоч і нечислений
народ побудував і демокра-
тичну, незалежну, багату
державу, рівень життя в якій
для нас поки що є мрією.

Тому сьогодні я хотів би
послідовникам Примакова
нагадати про його долю —
невже ви забули, що він
скінчив життя, як ворог
народу?

— Невже ви до цього
часу не зрозуміли, що утри-
мати від розвалу Російську
імперію можна тільки ста-
лінськими методами?

— І невже ви не розумі-
те, що, для того, щоб не
піти на дно разом з розі-
деним корозією, побитим
штормами, переставшим бу-
ти грізним, лінокором, тре-
ба, поки він ще на плаву,
відпливти подалі, а не при-
в'язувати до нього наш бар-
кас канатом?

Мені стає тривожно, ша-
новні, від думки, що вам
можуть поверити нові заго-
ни визволителів із Слобо-
жанщини, Донбасу та Но-
воросії — повірити у те,
що дійсно демократія до
нас може прийти тільки із
Москви.

І ця тривога не тільки за
себе та своїх дітей — во-
на за вас і за ваших ді-
тей!

Тепер проаналізуємо тре-
тій аргумент противників не-
залежності України, який
також досить часто лунає
із уст Горбачова.

Він звучить приблизно
так: відокремлення України
приведе до розриву сімей-
них зв'язків, тому що ба-
тьки і діти, брати і сестри,
онуки і бабусі в багатьох
сім'ях проживатимуть в різ-
них державах і будуть роз-
ділені кордонами. Найбільше
враження цей аргумент
справляє на людей похило-
го віку, а їх серед тих, що
прийдуть до урн під час
проведення референдуму,
буде досить багато.

Саме для них, я хотів би
навести такий приклад: щоб
пересікти кордон між Ка-
надою та США, досить
пред'явити посвідчення во-
дія, а щоб батькові — ка-
надцю із Торонто завітати в

гості до доньки, що вийшла
заміж за американця і жи-
ве, скажімо, в Сан-Фран-
циско, достатньо піти в
касу аеропорту і придбати
квиток на літак — і ніко-
му не треба ніяких віз чи
інших дозволів.

То невже ми з Росією
не можемо побудувати такі
ж відносини, як Канада із
США?

Можемо! Треба тільки
захотіти. І побудуємо, за-
клавши це в двосторонній
договір уже зараз.

І ті, які наводять цей
аргумент, прекрасно розу-
міють, що тут проблеми не-
має — розрахунок тільки на
емоції та історичну пам'ять
про залізну завісу на кор-
донах сталінських часів.

Із серйозних залишається
ще один аргумент — еконо-
мічний. Його противники не-
залежності вважають «убой-
ним».

Суть цього аргументу
полягає в тому, що мовляв,
Україна без Росії пропаде,
а її народне господарство
розвалиться. Особливий на-
голос робиться на відсут-
ності у нас достатньої кіль-
кості нафти, газу та лісу.

Свої контраргументи я
почну з такого: Україна сьо-
годні забезпечує своє на-
родне господарство власни-
ми природними ресурсами
на 83%. Це набагато ви-
щий показник, ніж його ма-
ють такі багаті країни, як
Франція, Англія, Італія, Ні-
меччина, Японія, не кажучи
вже про Голландію, Данію,
Бельгію, Австрію чи Люк-
сембург або Гонконг.

Нафти, газу та лісу у нас
дійсно мало, але ж цих ре-
сурсів недостатньо, або зов-
сім немає і у вищеперера-
хованих країнах.

Керівники Росії лякають,
що будуть продавати нам
нафту тільки за долари, як-
що станемо незалежними.
Але ж стан справ з видобу-
тком нафти в Росії та-
кий, що через рік-два во-
на сама буде її купляти за
кордоном. Сьогодні у Тю-
мені нафта вже не б'є фон-
танами із свердловин, а
щоб витіснити на поверхню
тонну нафти, треба закача-
ти під землю тонну води.

Нафтопереробна проми-
словість на Україні є од-
нією із найбільш розви-
нених галузей народного гос-
подарства. Сьогодні продук-
ти нафтопереробки: бен-
зин, газ, мазут, лігнотін та
інші — одержані на україн-
ських заводах в кількостях
лише трохи більших поло-
(Закінчення на 2-й стор.).

Як ми вже повідомляли,
в культурно-художньому
центрі інституту з лекцією
виступив пастор з Калі-
форнії Ройс Вільямс. Суть
його проповіді зводилась
до того, що якщо є ви-

щий розум, то це — добро-
та і ми повинні наслідува-
ти цьому, інакше життя
на землі втрачає сенс.
Наш фотокор Степан Лі-
совий сфотографував пасто-
ра під час виступу в КХЦ.

ПРОФСПІЛКА СЬОГОДНІ

БУТИ МОБІЛЬНІШИМИ

Час нині такий, що в усіх
сферах треба займатись
вдосконаленням організа-
ційних структур і пошука-
ми нових методів роботи.
Нема сумнівів, що значною
мірою це стосується також
профспілок. А тому наш
профком намагається не си-
діти, склавши руки.

Що вже зроблено?

Стараємось бути мо-
більнішими, швидше реагу-
вати на злободенні пита-
ння навчального процесу,
науки, виробництва. Проф-
ком засідає два-три рази на
місяць, хоча за статутом
йому достатньо й одного
разу на квартал.

Справа в тому, що ми
тепер не обтяжені, як то
кажуть, вирішенням глобаль-
них завдань. Ці глобальні
завдання покладено на ук-
рупнені комісії з основних
напрямків діяльності. Ство-
рили вже комісію з питань
захисту інтересів праців-
ників у сфері виробництва.
Головою її обрано члена
профкому, наукового спів-
робітника СКТБ «Квантрон»
М. М. Михальниченка. До
складу її увійшли комісії по
охороні праці, з питань нор-
мування і оплати, виробни-
чо-масова на чолі з їхніми
керівниками. Основне за-
няття цієї комісії — контроль
за виконанням колективного
договору, перегляд норма-
тивних документів по орга-
нізації праці в науково-дос-
лідній частині з точки зо-
ру створення умов для ви-
конання НДР більш вигід-
них, ніж в інших організа-
ціях, щоб припинити відтік
науково-дослідних робіт в
малі підприємства, коопера-
тиви тощо.

Чи доцільна ця форма ор-
ганізації, чи дасть вона на-
лежну віддачу? Говорити по-
ки-що рано. Але добре яс-
но, що старі форми не пра-
цюють і їх треба міняти.

Вважаємо за доцільне
створити подібні комісії ще
з двох напрямків — захисту
інтересів у сфері культури
і соціальних питань.
Серйозно зайнявся проф.

ком створення системи по-
стачання промислових та
продовольчих товарів. За
нашою пропозицією ректо-
рат прийняв рішення про
введення посади заступника
начальника відділу поста-
чання з соціальних питань.

Значних зусиль останнім
часом було докладено до
того, щоб налагодити обслу-
жування дітей працівників
вузу на засадах страхової
медицини, що вирішило б,
певною мірою, питання якос-
ті обслуговування. Все, зда-
ється, було уже зроблено,
але не вистачило пороку на
фінанси — в інституті нема
належних коштів. Дітей у
нас чимало — 1150 душ, а
серйозне медичне обслужу-
вання вартує 320 карбован-
ців у рік на кожну дитину.
Стан дитячого здоров'я ба-
жає бути значно кращим, а
тому відступати не збирає-
мось, ведемо пошуки виходу.

Годі й доводити, що на-
званими проблемами робота
профкому не вичерпується.
Завантаженість у нас вели-
ка і є чимало факторів,
незалежних од нас, котрі
дуже стримують ініціати-
ву і можливість профспіл-
кового активу. Насамперед,
це рівень вашої особистої
активності, як членів проф-
спілки. Вона, якщо вжива-
ти дуже делікатні слова,
надто млява. Нам, напри-
клад, неможливо скликати
без вашої участі зборів або
конференції. Або візьмемо
розподіл промислових та
продовольчих товарів, путі-
вок по підрозділах. Люди не
знають, що такі послуги
є, або дізнаються про них
надто пізно, тоді як цехові
профбюро інформацію про
все отримують своєчасно.
На жаль, на кафедри і в
підрозділи вона доходить не
завше. А це свідчить про
низьку відповідальність проф-
активу на місцях і низький
рівень вашої особистої ви-
мовливості до нього.

В. КОВАЛЬЧУК,
заступник голови проф-
кому співробітників ВПІ.

НЕВЖЕ НАС ІСТОРІЯ НЕ НАВЧИТЬ?

(Початок на 1 ст.).

вини, поступають в народне господарство України, інша частка йде в прикордонні райони Росії (Ростовська область, Краснодарський та Ставропольський краї), Білорусію, на Кавказ. Ще одну частку споживають мотори Радянської Армії, яких на Україні, як-то кажуть, видимо-невидимо.

Нагадаю, що продукти нафтопереробки, особливо бензин та газ, коштують в декілька разів більше, ніж сира нафта.

Таким чином, якщо ми лише половину тієї кількості продуктів нафтопереробки, яка не йде в народне господарство України, продамо за валюту іншим країнам, то повністю розрахуємося по світових цінах за сирину нафту.

А тепер відповідь: беремо в арабів нафту в кредит, переробляємо її на наших заводах, продаємо частину продуктів нафтопереробки за кордон по світових цінах, і цією валютою розраховуємося з арабами.

Тепер відносно газу. Газопроводи, по яких газ із Росії поступає за кордон, проходять по території України. Якщо ми відмовимось пропускати цей газ, Росія втратить контракти і валюту із-за кордону. Тому вона змушена буде задовольняти і наші потреби в газі, аби мати валюту із-за кордону.

Щодо лісу, то у нас є своя перевага — марганець. Україна є світовим монополістом на марганець. Його російським сталеплавильним заводам треба небагато, але купити вони зможуть оте «небагато» лише на Україні.

Відносно таких факторів, як необхідність для українських заводів сотень наймівань комплектуючих деталей, що виробляються на російських заводах, то на це хотілось би сказати ось що: по-перше, в аналогічній ситуації знаходяться і російські заводи — вони в такій же залежності від української комплектації; а по-друге — після проведення роздержавлення та приватизації фірми будуть вирішувати ці питання по прямим договорам. І якщо вони будуть справно платити податки, то ніякі державні органи не зможуть стати їм на перешкоді.

А сьогодні ми про все з Росією домовились, аргументів вистачає, треба їх тільки з розумом використати.

Підписавши цей договір, Україна повинна буде відмовитись і від власної грошової одиниці, і від укладення міжнародних економічних угод з іншими державами, тому що ці дії не будуть вписуватись в єдину фінансову політику, котра нав'язується усім республікам за цим договором.

А це означає за законом сполучених посудин, що, як би ми не старались підвищити рівень життя на Україні порівняно з іншими республіками, нам цього не вдасться зробити.

Якщо ж Україна, підписавши цей договір, почне проявляти ініціативу і порушувати якісь його пункти, наприклад, єдину фінансову політику, в односторонньому порядку, то це дасть право іншим учасникам договору застосовувати відносно неї різні санкції, які в умовах дії спільної стратегічної

оборони можуть кінцем привести молодшу українську державу до того ж фіналу, до якого вона прийшла 300 років тому.

Я нагадаю, що угода, підписана з Росією Богданом Хмельницьким теж фактично віддзеркалювала лише два головні аспекти: спільну стратегічну оборону та спільний економічний простір.

Тож з оглядкою на історію та виходячи з сьогоднішніх реалій, ми можемо собі дозволити підписання тільки однієї спільної угоди — угоди про єдину для всіх стратегічну оборону, всі інші угоди повинні бути в перехідний період, від початку розвалу колишнього Союзу до утвердження економічної незалежності української держави, тільки двосторонніми. Ніяких третіх підписів на економічних угодах з колишніми республіками Союзу не повинно бути.

Окремий контраргумент я хочу привести для жителів Криму. Сьогодні там, як відомо, вже йде збір підписів про входження до складу Росії.

В своїй статті «Вітряки на півострові», опублікованій в «Голосі України» 23 квітня 1991 року, я дав розгорнутий аналіз можливих наслідків для Криму в разі його відокремлення від України. Не повторюючи ті викладки, хочу нагадати кримчанам, що Крим забезпечує себе електроенергією тільки на 5%, а 95% поступають із материкової України. І електроенергію в трюмах пароплавів не привезеш. Тому залежність Криму від України по електроенергії є абсолютною, і вона не зліквідується ще багато років навіть з пуском першого енергоблоку Кримської АЕС, який зможе задовольнити потреби Криму лише на 25%.

В той же час в Криму немає нічого такого, без чого Україна не обійдеться, або не зможе це купити у когось третього.

Тому Крим, в разі проголошення його повної незалежності, аргументів для рівноправних переговорів з Україною не матиме.

Що стосується приєднання Криму до Росії, то на це не піде Росія, аби не мати для себе зайвого клопоту на переговорах з Україною.

Тож, шановні кримчани, як бачите, вам теж вигідніше на референдумі голосувати за незалежну Україну.

А що стосується вашого страху перед українською мовою, то ніхто вас сьогодні не стане змушувати нею говорити. Нею заговорять згодом ваші діти. І заговорять з задоволенням, без примусу, а з гордістю, що вони говорять державною мовою багатой суверенної європейської демократичної держави.

Завершити свій виступ я хочу заявою про свою абсолютну впевненість у тому, що 1 грудня український народ переважною більшістю голосів проголосує за незалежність України, але нам із вами, вийшовши із цієї зали, треба допомогти своєму роз'яснювальною роботою зняти сумніви в доцільності цього акту в тієї незначної частини народу, яка на сьогодні ще не визначилась.

Дякую за увагу.

АЛЬПІНІЗМ-91

В горах все інакше

Хто хоч раз піднявся хай і не на захмарну вершину — назавжди запам'ятав красу і велич гір, ті особливі відчуття, яких не зазнаєш ніде — тільки в горах.

Здається, ось-ось полетіш в безмежному повітряному океані, котрий оточив з усіх боків. А внизу — ліси, долини, ріки, люди — мікроскопічне життя. Усе рутинне, складне, три-

вожне тут відступає, перетворюється в дрібязку. Залишаються тільки крила, радісне биття серця і доброта.

Що це так, говорять наші друзі — члени інститутського клубу альпіністів і скелазів «Одісей», які цього року побували в різних гірських районах країни. Ім надаємо слово.

ПО САЯНАХ І БАЙКАЛУ

У травні цього року здійснилася мрія багатьох альпіністів нашого інституту — вдалася поїздка на озеро Байкал і сходження у високі гірські райони Саян. В Іркутську нас зустріли друзі, з якими не раз зустрічалися до цього в горах. Саме вони і допомогли організувати цю поїздку, запросивши на спортивні змагання з альпінізму, які провадив Іркутський спортивний комітет. А завідувач кафедрою фізичного виховання Ярослав Іларіонович Кулик допоміг грошима для оплати поїздки кращих спортсменів інституту.

Іркутськ не дуже старовинне місто (заснували його політичні засланці царських часів), але дуже гарне і горде за свою історію. У ньому багато стародавніх будиночків, екзотичних церков, музеїв, приваблива набережна Ангари, по якій ми гуляли. Вода в Ангари не така чиста, як в Байкалі, але не рівня Південному Бугу. Це єдина ріка, яка витікає з великого озера. Інші тільки живлять його.

На Байкал ми відправились на світанку наступного дня.

Моя перше враження про Байкал — його береги дуже нагадують наше кримське узбережжя. Така ж темна вода. Прозора вона тільки біля скелястих берегів. Озеро ще не повністю відтануло від зими і зустрічало нас прохолодою, від якої захистили пухові куртки. Неповдалі від селища на вершині узвишся лежить так званий камінь Черкеського — святе місце для тамтешніх жителів. З нього відкривається величавий вид Байкала. На цьому горбі, названому на честь першого прохідця гірського Прибайкалля, всі, хто хоче ще колись повернутися сюди, залишає на гілках дерев пов'язку з шматочків тканини. Цих пов'язок уже не злічиш.

ХРОНІКА

Сьогодні в нашому інституті завершує роботу III республіканська науково-технічна конференція «Методи і засоби вимірювань в області електромагнітної сумісності». Відбувалася вона на базі Малого науково-дослідного підприємства електромагнітної сумісності ВПІ (директор підприємства, він же голова оргкомітету конференції кандидат фізико-математичних наук, доцент Л. Н. Гейвандов).

На конференції заслухано і обговорено нові теоретичні дослідження з дифракції і розповсюдження хвиль різного походження (електромагнітних, акустичних, пружних, поверхневих тощо), які представляють інтерес з фізичної точки зору, або ж мають важливе практичне значення. В роботі конференції взяли участь найпомітніші вчені галузі з Москви, Ленінграда, Києва, Мінська, Алма-Ати, Вільнюса, Дніпропетровська, Воронежа, Харкова, Челябінська, Львова, Севастополя, Красноярська, Ярославля, Запоріжжя, Самари, Нижнього Новгорода, Теврі, Ростова-на-Дону, Казані, Саратов, а також австрійської фірми «Роде і Шварц».

На протилежний берег Байкалу в гирло Ангари ми дісталися катером і далі продовжили мандрівку по старій залізниці — «Байкальському золотому кільцю», по якому курсує тільки «мотаня» — невеликий состав з трьох вагонів з паровозиком на чолі. А наша піша мандрівка завершилась в Слюдянці — маленькому містечку біля Байкалу, де ми відвідали рідкісну по красі приватну колекцію мінералів і навіть дістали до себе деякі камені. До речі, хазяйка музею запрошувала нас на пошукову роботу з проживанням в готелі, який розміщений на території музею. Але що поробиш, тривала відсутність у Вінниці до наших планів не входила.

Через селище Аргіян, де зустріли 1 Травня, ми дісталися до ущелини, звідки мали піднятися далі в гори. Подолавши частину шляху, поставили проміжний табір, а наступного дня пішли до базової стоянки альпіністів, в якому і розмістились.

Все сходження, здійснене в Саянах, надовго запам'ятається нашим хлопцям. Це — справжнє зимове сходження, як і записано в класифікаторі гірських вершин. Там, вгорі, не залишилось і сліду від весни і квітучих долин, якими милувались на узбережжі Байкалу. Густий снігопад з завірохою накрив нас через два дні після приїзду, але сходження ми все ж здійснили, а такі, засніжені гори запам'ятовуються ще більше. З-під снігу діставали різні рослини і акуратно зрізали листя дуже цілющих трав, які мають тонізуючі властивості. В усьому раз чай з такою добавкою виходить чудовий, має прекрасний запах і смак.

Хто зацікавиться — звертайтеся до нас в клуб альпіністів.

С. КЛЕПАЦКИЙ,
інженер кафедри ЕПП
і СГ.

На знімку: випускник 1991 р. (РТФ) І. Я. Ключко на одній з вершин Паміру веде записи.

ОЗЕРО СЛІЗ

Карпати гарні в будь-яку пору року.

Як і Мукачеве, Яремча — відомий гірськолижний курорт. Турбаза тут являє собою дім з гостроверхим дахом в закарпатському стилі. Є тут бар, відеосалон, дискотека, їдальня.

Наступного після приїзду дня ми взяли на прокат лижі, спеціальні черевки, сани. Вибір лиж — необмежений, очі розбігаються від назв фірм: «Фішер», «Атол», «Альпіні», «Младость»...

Разом з інструктором новачки попрацювали на учбовий схил гори, а ті, хто вже вміє — вище.

І ось ми починаємо. Інструктор показав, як робити повороти, гальмувати і виконувати різні маневри. Хтось під загальний сміх скотиться задом наперед, хтось не втримався і клубом полетів донизу. Але через кілька днів, доклавши чимало сил і терпіння, багато новачків вже досить впевнено стояли на лижах.

А увечері ми часто ходили гуляти на озеро Синьвір. Це озеро було покрито снім льодом. Воно дуже глибоке, прозоре і холодне навіть влітку. Місцеві умільці вирізали з дерева героїв стародавньої легенди і встановили тут і там. А легенда ось про що.

Давним-давно жили на світі дівчина з багатой родиною на ім'я Синь і хлопець Вір з бідної сім'ї. Вони кохали одне одного. І як це буває, батьки дівчини не дозволили їм побратися. У відчаї хлопець кинувся зі скелі та й загинув. Гірко плакала дівчина і сльози її

перетворилися в озеро. Назвали його Синьвір.

Г. ЕРЛИХ,
студентка 3-го курсу
ФОТ.

ЕХ, БУЛА НЕ БУЛА!

Цей райський куточок землі не потребує реклами.

Для нас, альпіністів, Крим відразу асоціюється з мальовничим громадям скель, цікавими маршрутами. Природно, що з'являється невідступне бажання дістатись туди, викрабкатися, щоб з висоти пташиного польоту подивитись на далекі морські простори. І цей тліний світ внизу. Кам'яне пасмо місцями нагадує різких застиглих лицарів, середньовічні замки і дивовижних велетнів. Що людина перед цим?

Іноді кам'яні громади нависають прямо над морем і відпочиваючі можуть спостерігати, як по прямовисних стінах карабкаються люди. Здається, що це різнокольорові павучки плетуть своє павутиння.

Мало хто може уявити собі відчуття цієї людини, її внутрішні емоції, напругу в боротьбі з собою. Справжнім мужинам це треба випробувати, відчувати. Радісне від здобутої перемоги обличчя, приємне тремтіння в тілі і піт на лобі. Ех, була не була!

Якщо ви відчуваєте потягання і рішучість, любите «гострі відчуття» і бажаєте на ділі перевірити приказку «розумний в гори не піде», то вам слід йти з нами. Тож давайте руку, друзі!

П. ДРЯЧЕНКО,
студент 4-го курсу РТФ.

ВІТАЄМО!

Коли ця сухорлява людина в строгому, трохи припорошеному крейдою, костюмі енергійно проступає інститутським коридором, одразу відчувається — Іде викладач.

Впевненість, незалежність і водночас м'якість, інтелігентність — все це разом складає якусь особливу ауру навколо Бориса Георгійовича Кудріна, одного з нині, на превеликий жаль, нечислених представників колись могутньої академічної викладацької школи. Саме тому стиль роботи Бориса Георгійовича — це не запанібратське викладання учбової дисципліни, яку треба насамперед «здати», а сповнене поваги до предмету розмови, знайомство з наукою, яку можна тільки пізнати.

Борису Георгійовичу повезло, бо математика, в яку він закохався змалечку, на відміну від багатьох інших наук, була позбавлена різних політиканських втручань і перекозів. Тому все життя він говорив студентам правду, правду і тільки правду.

Сьогодні Борису Георгійовичу виповнюється 70 років. Позаду нелегке, але чесно прожите життя, а тому роки — не тягар. І тому жваві молоді очі і щира посмішка піднімають настрій молодшим колегам, коли у тих на душі сумно. І тому попереду у ювіляра — чистий сонячний простір, де на нього чекає ще багато роботи і цікавих вражень.

Напередодні ювілею колеги з кафедри вищої математики щиро бажають своєму патріархові щастя, здоров'я і довгих, довгих років життя.